

La 26 februarie 1838 (după alții la 1834 sau 1836), în satul Cristi-nești, lângă Hotin, s-a născut *Tadeu Hijdeu* (care avea să semneze mai târziu *Bogdan Petriceicu Hașdeu*), una din cele mai proeminente personalități ale vieții culturale românești.

Polemist combativ, poet, dramaturg (vremelnic membru în comitetul Teatrului Național din București), folclorist, lingvist, filolog și istoric, B. P. Hașdeu este o personalitate multilaterală, formată în contactul cu ideile scriitorilor ruși, democrați revoluționari.

B. P. Hașdeu a dat teatrului nostru trei lucrări: dramele *Răzvan și Vidra*, *Domnița Ruxandra* și comedia *Trei crai de la răsărit*, toate intrate în repertoriul clasic. *Domnița Ruxandra* a avut premiera pe scena Teatrului Național în toamna lui 1866, iar *Răzvan Țodă* (așa se numea la început drama *Răzvan și Vidra*) la 10 februarie 1867, la Teatrul Bossel de sub conducerea marelui actor Pascaly. *Trei crai de la răsărit* a avut premiera la 1879, după ce fusese publicată cu câțiva ani mai înainte sub titlul *Ortonerozia*.

Hașdeu se bucura de o mare prețuire în lumea intelectualilor contemporani. Cînd Caragiale — care trăia atunci la Berlin — a aflat de îmbolnăvirea lui Hașdeu, i-a scris alarmat lui Paul Zarifopol, la 21 august 1907: „Cc. Bogdan-Petricicu e pe ducă”; iar la 17 septembrie 1907 îi scrie aceluiași: «Din cronica ilustrului nostru Herovanu vei vedea că Hașdeu a murit și l-au și îngropat. La înmormîntarea lui au fost numărați 27 de asistenți, afară bineînțeleș de babele și moșnegii ohavnici ai cimitirului. Acu am înțeleș eu vorba lui V. Hugo: „Grands hommes, sachez mourir à temps” adică să nu moară în sezonul mort, cînd nu e nimeni în București.»

Hașdeu a murit în vîrstă de 69 de ani la 25 august 1907.

Ion Sîrbul s-a născut la Baia de Aramă (Mehedinți) la 28 martie 1887, ca al patrulea copil al lui Toma Sîrbul (urmașul lui Ioniță Sîrbul, copil de curte al lui Tudor Vladimirescu, romanizat de către acesta din numele de Constantinovici) și al Ecaterinei T. Sîrbul, născută Cornescu, originară din Comănești (Mehedinți).

În vara anului 1912, își dă examenul de absolvire cu drama lui I. L. Caragiale: *Năpasta* și obține un deosebit succes cu rolul lui Ion, alături de colegii lui: Mitzi Ignătescu (Anca) și Pompiliu Constantinescu (Dragomir).

De la 1917—1937, strălucește pe scena „Naționalului” bucureștean, în: Tulucă Peleș din *Un erou* de N. Kirițescu, Mitrici din *Puterea întunericului* de Lev Tolstoi,

Călugărul inchizitor din *Jeanne d'Arc* de B. Shaw, Varlaam din *Omul cu mărtoaga* de G. Ciprian, rolul principal din *Smochine de Sicilia* de Pirandello, Răzeșul din *Răzvan și Uidra* de B. P. Hașdeu, Jourdain din *Burghedul gentilom* de Molière, rolul titular din *Georges Dandin* de Molière, goparul din *Hamlet* de Shakespeare, Conu Grigore din *Mușcata din fereastră* de V. I. Popa.

Dotat cu un umor sănătos, Ion Sîrbul era socotit ca cel mai bun interpret de țărani romîni după marele Ion Petrescu.

Pînă în 1945 a fost titularul catedrei de declamație la Conservatorul din București.

A încetat din viață — acum zece ani — la 25 august 1947.

Ancheta noastră

Pentru a cunoaște mai îndeaproape opinia publicului în legătură cu dezvoltarea dramaturgiei și teatrului romînesc în *ultimul deceniu*, revista noastră inițiază un sondaj, deocamdată în rîndurile cele mai largi ale spectatorilor din București, invitîndu-i să răspundă la următoarele întrebări :

- ◆ 1. Dintre autorii noștri dramatici contemporani, care sînt aceia ce răspund în cea mai mare măsură gustului și cerințelor dv. și prin ce ?
- ◆ 2. Ce spectacole cu piese romînești contemporane v-au plăcut îndeosebi și datorită căror factori (regie, interpreți, decor) ?
- ◆ 3. Care sînt elementele de viață din piesele romînești contemporane ce v-au interesat mai mult și ce alte elemente ați dori să le vedeți oglindite pe scenă ?
- ◆ 4. În șirul de personaje ale pieselor noastre contemporane, unul v-a fost desigur mai drag : care e acest personaj ?
- ◆ 5. În ce măsură cronicile dramatice vă invită să vedeți un spectacol și în ce măsură ele contribuie la lămurirea dv. ?

Răspunsurile — în scris — se primesc la redacția revistei „Teatrul” (str. C. Mille, 5—7—9), pînă la 1 septembrie 1957 (cu specificarea numelui, adresei și profesiei).

Concluziile ca și opiniile cele mai interesante se vor publica în numărul nostru pe decembrie a.c.

